

potca. Če se kateri oglasi, je privan-
dranec novejšje dobe.

Slovenske in Ljutomerske gorice
so opevane od klopotev, vendar od
daleč ne tako na gosto kakor Halo-
ze.

Po razsežnih haloških gričih ter
holmcih ti opominja uho na mehča-
nje grozdja iz vsake gorice udarja-
nje klopotev. Viničarji po Halozah
tekmujejo med seboj, kateri bo po-
stavil v gorico večji ter bolj mojstr-
sko ubrani klopotec. Navadno se ra-
vna velikost oznanjevalca bližajoče
se trgatve po velikosti vinograda.
Čim razsežnejši je gorica tem daljše
veternice ima klopotec, več batov,
daljšo desko, košatejši rep in višji
podstavek.

Klopotec vkoplje viničar ob rob vi-
nograda, ali kam na sredino, ko za-
čne grozdje mehčati. Pri prvem po-
javu je klopotec skrbno popravljen,
ga je treba vsaditi globoko v zem-
ljo, podpreti s podporami in podsta-
vni drog ima rogovile, po katerih
lahko prideš do vetrnic, batov, des-
ke in repa, ako vihar kaj pokvari.

Haloška gorica oživi s klopotcem,
ki poje svojo veselo pesem ob vsakem
pišu noč in dan, dokler vinograd ne
— zaspi po končani trgatvi. Z gorico
zadremlje tudi klopotec in konec
oktobra zavлада po haloških grabah
ter holmih, kjer ni vasi, grobna ti-
šina.

Zavrčka župnija z daleč po svetu
znanim: Goričakom, Turskim vrhom
in Gorenjskim vrhom je na jesen
noč in dan ena — nepretrgoma ve-
selje in dobiček oznanjajoča pesem;
po končani trgatvi na vrhek — mir,
tišina . . . le po grabah še slišiš ne-
kaj tednov povelja voznikov, ki to-
vorijo zaključek klopotečeve udarja-
joče pesmi — sladki vinski mošt v
daljne kraje . . .

Nekaj pristno haloškega so brez-
brojni klopotci. Domačini se ne za-
vedajo, koliko pristno slovenskega
je v klopotečevem oznanilu. Tujci iz
Avstrije, ki posedajo po Halozah vi-
nograda, se ne morejo dovolj naču-
diti klopotečevim udarcem in prizna-
vajo, da Nemeč ne zna ubrati klo-
potca!

Nove knjige.

Miklavž prihaja! Ni boljšega daria
kot je lepa knjiga. »Odpoved ne-
srečne žene« vam bo popolnoma u-
strezala. Čitalo jo je že do 8000 ljudi
in vsakemu se je tako dopadla, da je
ni mogel odložiti, dokler je ni preči-
tal. Dobite jo za 12 (s poštnino za 13)
Din v Cirilovih knjigarnah v Mari-
boru, pri Slomškovi tiskovni zadru-
gi v Celju in pri pisatelju Fr. Kolen-
cu, kaplanu pri Sv. Miklavžu pri Or-
možu.

Dijaški list »Mentor«. Izšla je 3.
številka za letošnje leto. Prinaša po-
leg nadaljevanj raznih leposlovnih
in poučnih sestavkov iz prejšnje šte-
vilke na novo dramatičen prizor »Ko
se je porajala Jugoslavija«. Name-
njen je za vprizarjanje ob prvo de-

cemberskih proslavah v šoli. Zato
opozarjamo nanj šolska vodstva. —
Razen tega so zastopani v tej števil-
ki spet najmlajši s »Sprejemom« in
eno pesmijo, nakar sledi raznovrsten
zanimiv drobiž. Zeleti je, da bi se ta
izvrstni list kar najbolj razširil tako
med dijaštvom kakor tudi drugod!
Naroča se pri upravi v Ljubljani,
Gradišče 4, in stane letno za dijake
30 Din, za druge 40 Din.

Cene in sejmska poročila.

Vrednost denarja: 1 dolar je 56.92 Din,
1 šiling 7.99 Din, 1 češka krona 1.68 Din, 1
nemška marka 13.55 Din, 1 švicarski frank
10.95 Din, 1 angleški funt 276 Din, 1 fran-
coski frank 2.22 Din, 1 lira 2.98 Din.

Cene lesu. Na slovenskem lesnem trgu so
sedaj naslednje cene (vse v Din za m³ fran-
ko nakladalna postaja): smreka-jelka: hlo-
di I II monte 230 do 260, brzojavni drogi
240 do 260, bordonali merkantilni 290—310,
trami merkantilni 250 do 290, škoreta, ko-
nične, od 16 cm naprej 560—590, škoreta pa-
ralelne od 16 cm naprej 600 do 660, škoreta
podmerne, do 15 cm 470 do 520, deske-plohi
kon., od 16 cm naprej 500 do 540, deske-plo-
hi, par., od 16 cm naprej 550 do 600. Bukev:
deske-plohi, naravni, neobrobjeni 490 do
510, deske-plohi, naravni, ostrorobi 750 do
1000, deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 600
do 900, deske-plohi, parjeni, ostrorobi 1000
do 1250, testoni 500 do 530, tavolete 1100 do
1200. Hrast: hloidi I, II 500 do 700, bordonali
1200 do 1400, deske-plohi, neobrobjeni, bou-
les 1300 do 1500, deske-plohi, merkantilni
1000 do 1100, podnice 1200 do 1300, friz 950
do 1150. Drva: bukova 19—21, hrastova 17
—19. Železniški pragi: 260 m 14krat24, hra-
stovi 50—55. Oglje: bukovo za 100 kg 85-90.

Gibanje žitnih cen. Cena pšenici, ki je v
zadnjem času padla, se je zopet dvignila in
je upati v zimskem času še na večji porast.
Ni izključeno, da bo obdržala pšenica viso-
ko ceno celo na spomlad, ako bodo slabi iz-
gledi na prihodnjo žetev. Pšenica: bačka in
sremska 240—245, banaška 237.50—240 Din.
Oves: 245—250. Koruza: 12—1 250 do 252.5,
3—4 277.50—282.50. Krompir: 104 do 106 Din.
Fižol: 870—880. Ječmen: 255—260, po. 285—
290. Moka 0 g 350—360, št. 2 330—340, št. 5
310—320, št. 6 270—280, št. 7 255—260, št. 8
205—215.

Cene fižola, gobam in orehom: prepeličar
ali koks nizki, ribenčan in mandalon od 6
do 6.50 Din, druge nizke vrste kakor zele-
ni, rujavi, pisani in beli fižol pa od 5.25 do
6 Din za 1 kg. Cene za visoke vrste fižola
so za enkrat še nekoliko boljše in sicer so-
razmerno približno 1 Din pri kg, tega blaga
še ni dosti na trgu, ker se ta vrsta lušči
večinoma z roko pozneje v jeseni, ko ima
poljedelec več časa za to. Konzum fižola v
deželi je letos vsled visokih cen manjši, ker
cene te ljudske hrane nikakor niso v skla-
du s cenami moka, mesa itd. — Gobe so po
80 do 100 Din za 1 kg. — Orehi: Producenti
zahtevajo za 1 kg 8 do 10 Din. V Hrvatski
in Slavoniji je bil slabši, dočim v Bosni in
Hercegovini boljši pridelek. Kvaliteta je
slabejša od lanske. Hrvatsko-slavonsko blago
belo sušeno s tankimi luščinami notira
do 8 Din, bosansko pa 6.50 do 7 Din vse
brutto za netto v vrečah franko nakladal-
na postaja. V Srbiji tudi ni letos dosti blaga,
vendar se zahteva zanižana cena in
sicer 6.40 do 6.75 Din brutto za netto na

kladalna postaja. V splošnem za enkrat ni
kupčije, upa se pa, da bo ista okoli Božiča
živahnejša.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski
sejem dne 16. novembra 1928 je bilo pripel-
janih: 302 svinji, 1 ovca in 1 koza, cene so
bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov
stari komad 90 do 100 Din, 7 do 9 tednov
225 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 300 do
450 Din, 5 do 7 mesecev 480 do 500 Din, 8
do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto
1000 do 1400 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50
Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Proda-
nih je bilo 221 svinj.

Gospodarska obvestila.

Kmetijski pouk. Oblastni odbor
mariborske oblasti želi, da se letoš-
njo jesen in zimo izkoristi na deželi
za stvarna kmetijska predavanja in
tečaje posebno iz sledečih predme-
tov: o globokem obdelovanju zemlje,
o pravilnem gnojenju, uporabi od-
branega semena, o pridelovanju kr-
me ter živinoreji, vinarstvu in sad-
jarstvu. Za taka predavanja bo dal
oblastni odbor svoje strokovnjake
na razpolago. Občine, kmetijske po-
družnice, zadrage in druge kmetij-
ske korporacije, ki bi taka predava-
nja želele, naj pravočasno pisмено
zaposijo pri oblastnem odboru v
Mariboru. Zavezati se pa morajo, da
bodo poskrbele za primerno število
poslušalcev.

**Žigovanje vžigalnikov, kresilnikov
ter banderoliranje kremen.** Na pod-
lagi pravilnika za umetne vžigalni-
ke in kresilnike morajo prijaviti svo-
je vžigalnice, kresilnike, kremene in
kresila (kamenčke) vsi imetniki teh
predmetov radi žigovanja, oziroma
banderoliranja. Da zamore sresna
uprava finančne kontrole Maribor,
Krekova ulica 8, navedene predmete
v smislu pravilnika žigosati, oziro-
ma banderolirati, poziva vse one, ka-
teri jih posedujejo (privatnike in tr-
govce), da jih pri občinskem uradu
svojega stanovališča prijavijo naj-
pozneje do dne 30. novembra 1928.

**Podružnica Sadjarskega in vrtno-
društva v Ljutomeru vabi na važno
predavanje, ki se bo vršilo v nede-
ljo, dne 25. t. m., po 8. maši v osnov-
ni deški šoli. Govoril bo srezki eko-
nom g. Štampar o važnem jesens-
kem delu v drevnicah in sadonos-
nikih, zlasti o sajenju, snaženju ter
gnojenju dreves in o zatiranju sad-
nih škodljivcev. Ker pričakujemo
prihodnje leto sadno leto, bo to pre-
davanje velevažno. Pridite vsi člani
in prijatelji umnega sadjarstva!**

Kmetijska podružnica v Laškem
ima v sredo, dne 28. novembra, ob
pol devetih dopoldne v sejmšišču ži-
vinsko razstavo in sicer samo za čla-
ne Kmetijske podružnice Laško. Po-
droben načrt te razstave se je razio-
žil v nedeljo, dne 18. novembra, ob
priliki občnega zbora in je s tem ve-
čina članov obveščena.

Uganka: Kateri svetnik ima tri
brade?

Ključ. Sv. Peter: eno na obrazu in dve na

HMELJARJEM V RAZMIŠLJANJEI

Polzela, 12. 11. 1928.

Težak življenski boj bije naše hmeljarstvo, boj za obstanek. Zavedajo se naši hmeljarji, da bodo ta boj vzdržali samo združeni v močni stanovski organizaciji.

Ze več let so se vsi naprednejši hmeljarji borili za reorganizacijo Hmeljarskega društva, zavedajoč se, da v sedanji sestavi on one more dostojno in koristno zastopati koristi hmeljarstva.

Na občnem zboru v juniju je ogromna večina hmeljarjev enoglasno sprejela nova pravila, na podlagi katerih naj dobi društvo novega razma ha v korist hmeljarstvu.

Dan za dnem smo pričakovali potrditev novih pravil, na podlagi istih osnovanje podružnic ter novega in smotrenega delovanja. Pričakovali smo zaman! Ker sem si dovolil na skupščini v avgustu nekoliko kritike, se mi je vzela beseda in slišal se je celo klic: »Ven ž njim!«

Časopisju, katero bi objavilo moje članke, so zagrozili, da prekinejo ž njim vsako zvezo, da ne dobi od njih nobenega obvestila.

Niso še do danes predložili novih pravil v potrdilo. Peti mesec se že tepta soglasen sklep nad 700 hmeljarjev. Komu v korist? Komu na ljubo? Ali je mogoče Hmeljarsko društvo par odbornikov, ali pa so to hmeljarji — člani?

Mi se še čudimo, da ne veljamo nič, ne pomenimo nič, ne moremo nič. Po našem zastopstvu se ravna naš ugled in tega občutimo na naši koži dovolj žalostno!

Poraja se nam vprašanje: Kdo naj ima korist, če smo hmeljarji razbiti, prepuščeni sami sebi, brez obrambe in zaščite? Mar naš hmeljar, kateri prodaja svoj hmelj 10 do 20 Din kg? Njegov tovariš v Bački ima slabše blago po 30 Din, na Češkem in Nemškem pa čez 50 Din kg.

Ponovim: Gospodje, roke proč od Hmeljarskega društva, spoštujte voljo in zahteve hmeljarjev! Zadnji čas je, če nočemo, da postane naš hmeljar predmet izkoriščanja židovskega kapitala. Če vi dopustite — mi nikdar!

Franc Turnšek, Polzela,

ZARAZVEDRILLO

Miklavževo darilo. Mama: »Franček, kaj bi raje, da ti prinese sv. Miklavž, sestrico ali bratca? — Franček: »Slona!«

Dobro je odgovoril. Kmēt je dobro svetoval svojemu sosedu, a ta mu je odgovarjal: »Ne govori mi! To, kar mi praviš, gre pri enem ušesu notri, pri drugem pa ven!« — Kmet: »No, jaz pač nisem mislil, da med enim in drugim ušesom nimaš ničesar!«

Maščevanje. Živela sta mož in žena. Mož je bil slep. Nekoč je rekel ženi: »Ti, žena, ti si k lobaso kuhala, pa meni nisi nič dala. Sem dobro

vohal!« Žena je trdila, da ni res, toda ni nič pomagalo. Bila je zato huda na moža. Nekoč sta šla mimo vrbe, žena naprej, mož za njo. Žena, ki ni pozabila prepira zaradi klobase, se je hotela maščevati in ni nič povedala možu, da se ogne. Mož butne z vso silo v vrbo in zakriči: »Zakaj mi nisi povedala!« Žena: »Zakaj pa znaš klobaso vohati, ko je ni, vrbe pa ne vohaš, ko je!«

Moder oče. Oče prijatelju: »Vsako svojo hčer bom poročil z 18timi leti.« — Prijatelj: »Pa če se ti to ne posreči in bodo hčerke starejše!« — Oče: »Ne, ostanejo toliko časa stare samo 18 let, dokler se ne poročijo!«

Slaba navada. Može so se v vaški gostilni pogovarjali o svojih ženah. Pa je dejal Franček-pijanček: »Moja žena ima strašno slabo navado, cele noči je pokoncu!« — Sosed: »Kaj pa dela?« — Franček-pijanček: »Na mene čaka, da pridem domov!«

Če prideš v goste. V obitelj je prišel nepričakovano proti poldnevu gost. Obsedel je do enim. Ostal je sam z najmlajšim sinčkom. Vprašal ga je: »Mali, kdaj pa pri vas obedujete?« — Mali: »O, obed je že zdavnaj gotov, mama samo čaka, da vi odidete!«

Ni bil predkaznovan! Sodnik obsojenec: »Vi ste že bili predkaznovani!« — Obtoženec: »Ne, nisem bil!« — Sodnik: »Bili ste, saj je tu zapisano!« — Obtoženec: Gospod sodnik, tako-le je bilo: Obsojen sem sicer bil, ali kaznovan ne, ker sem preje ušel!«

Brez tuje pomoči. Tujec kmetu: »Pa nimate vi v tem kraju prav nobenega zdravnika?« — Kmet: »Nimamo! Revni smo, pa moramo umirati brez zdravniške pomoči!«

Marljiv deček. Jožek je zelo naglo bral neko knjigo. Mama ga je opozorila: »Pa zakaj ravno danes tako hitiš s čitanjem?« — Jožek: »Glej, mama, na knjigi je napisano, da je za deco od 8 do 10 let. Jaz imam jutri svoj rojstni dan, pa sem 10 let star, zato moram biti s to knjigo preje gotov, potem ni več zamet!«

Prevalje. Prav prijetno smo se v nedeljo, dne 11. t. m., nasmejali. Zborovali so v gostilni Rozman žerjavovci in pridružil se jim je Pucelj, ki zadnje čase na vso moč sodeluje pri uničevanju klerikalnega lintverja, kateri pa, bolj se ga preganja in onemogočuje, tem bolj se množi. To so sklicatelji shoda dobro videli, ker se jim vkljub temu ni posrečilo obdržati predsedstvo zbora. Z nad dvetretjinsko večino je zasedel mesto predsednika g. Kuhar iz Guštanja in disciplinarni voditelj delavstva se je zahvaliti, da ni prišlo do rabuke. Pucelj je lepo mirno razlagal, kako je z uro v roki v narodni skupščini motril potek žalostnega dogodka in vse to si je lepo naslikal na tablico, kakor v šoli. Pivko nam je pa prerokoval, da slanica ne mori samo rožice in travco, temveč da se že bliža čas, ko bo pomorjena tudi klerikalna travca in do zadnje koreninice iztrebljena. Hudi časi se nam obetajo, doba suhih let. Dr. Kukovec pa je velik optimist in pravi: Rumunija nam naj

bo za vzgled, tam je prevzela oblast v svoje roke kmetška koalicija in še malo potrpljenja, pa se zgodi to tudi pri nas. Res potrpežljiva je ta naša koalicija, ki prireja shode za druge in ob koncu se trka na prsa: Odlično je poteklo, glejte, kako smo priljubljeni, vse je v našem taboru! Samohvala, cena mala!

Slovenjgradec. Tiho in skromno smo obhajali zadnji terek redko, pa pomenljivo slovesnost zlate poroke našega mestnega župana, gospoda ravnatelja Franca Vrečko in njegove blage žene gospe Elizabete, roj. Steinbauer. Vrli gospod jubilent se je pač navzel poniznosti svojega velikega rojaka Anton Martina Slemšeka in je zato odklonil vsako večjo proslavo. Naučil pa se je v njegovi šoli tudi prave ljubezni do mladine, katero je tu pri nas in v bližnjem Št. Hju vneto učil in modro vodil blizu 50 let, ter še vedno posnema njegovo požrtvovalno delaljubnost, ko se neprestano trudi za dobrobit njegovi skrbi izročene občine in še vedno rad postreže posebno mladim gospodarjem lepe Mislinjske doline s svojimi usveti in bogatimi skušnjami na polju pametne sadjereje. Lepa bakljada na predvečer in ljubka podoknica priča o priljubljenosti zlatoporočencev, katerima mesto in okolica z nešteti prijatelji in čestilci želita, naj nju ljubi Bog ohrani še mnogo let srečna in zdrava.

Sv. Barbara v Slov. gor. Letošnje leto se je že druga težka nesreča prigodila na brodu v Zgornjem Dupleku. Dne 6. t. m. zvečer so pogoltnili valovi narastle Drave par konj z vozom vred tukajšnjemu trgovcu Topovšku in le malo je manjkalo, da ni bilo še tudi človeške žrtve. Skoraj 14 dni pa smo bili odrezani od sveta, ker brod ni vozil vsled velike vode. To se vidi, kako krvavo da smo potrebni mostu, da pridejo Slovenske gorice zvezane z Mariborom in Dravskim poljem. Zato se obračamo tem potom ponovno na vse prizadete faktorje s prošnjo, da storijo sklep zadnje seje za zgradbo mosta. Občine, sedaj ko sestavljate proračune, dajte primerno svoto za most! Ožji gradbeni odbor, začni s pobiranjem lesa in denarja! Saj sedaj še bo vsak posestnik zmogel žrtvovati primerno svoto za most. Upamo in prosimo, da bodo tudi okrajni in oblastni funkcionarji storili svojo dolžnost. Tudi g. poslanca Žebota prosimo, da ne pozabi na nas v tej zadevi in upamo, da bomo prišli vsaj enkrat do boljše prometne zveze. — Moramo se tudi pohvalno izraziti o delu okrajnega zastopa Maribor, ki tako lepo popravlja cesto Sv. Martin—Maribor. Prosimo okraj Sv. Lenart v Slov. gor., da stori nekaj za zboljšanje ciglenskega brega, sicer bo kmalu tako, kot bi se vozili po stopnicah. Želimo, da ne bomo naleteli na gluha ušesa. — Spomenik vojniim žrtvam že stoji in gre javna hvala vsem nabiralcem, kakor tudi darovalcem in vsem, ki so kaj pripomogli k temu velikemu, idealnemu delu!

Vurberg. Na Martinovo nedeljo smo prvič imeli cerkev električno razsvetljeno. To dobroto nam je naklonilo vodstvo sanatorija ruskega Rdečega križa v našem gradu. Vse delo so vodili in opravili ruski gospodje. Vurberški župljani smo vsem in za vse zelo hvaležni! — V pondeljek, dne 12. t. m., je mariborski srbski svečenik pokopal tukaj usmiljeno sestro Pavlovo Kozlovo. Imela je prav lep sprevod. Spremljala jo je dosti Rusov; navzoč je bil tudi grof Herberstein, nekaj ptujskih gospodov in več domačinov. — V zadnjem času je Drava zelo velika ter dela veliko škodo pod Vurbergom. Rodovitne njive in travniki padajo v vodo. Ljudstvo s strahom zre v prihodnost. Nujna pomoč bi bila potrebna. — Na duplškem brodu se je oni teden zgodila velika nesreča. Dva konja z vozom sta padla v vodo in vse se je bilo uničeno. Tu bi bil res